

Nationaal Groenfonds

Investeren in natuur

Nationaal Groenfonds

Cultuurhistorie als economische drager in bos- en natuurbeheer

4 oktober 2012

Pieter Baars

Investeren in natuur

Nationaal Groenfonds

- Stichting opgericht door Rijk en provincies
- Doel: financiële faciliteiten voor natuur, landschap, landbouw, recreatie etc.
- ‘Bank’ met ontheffing bankstatus
- Kassieren en financiers
- Balanstotaal 1,5 miljard

2

Cultuurhistorie?

Huis Luxemburg, Maarssen

3

Cultuurhistorie?

Het verweiden van de koeien, Joke Plomp

4

Cultuurhistorie?

Ringwal grafheuvel, Steensel

5

CULTUURHISTORIE

- 1) Betreffende de beschavingsgeschiedenis
- 2) monumenten, gebouwen, verzamelingen, archeologische vindplaatsen, historisch of anderszins waardevolle landschappen en andere zaken van nationaal en/of internationaal cultuurhistorisch belang welke tegen vernieling moeten worden behoed

6

Cultuurhistorie

7

Is het nu natuur of cultuur?

Soorten-rijkdom of lanenstructuur? Landgoed of buitenplaats? Nationaal landschap of Beschermd gezicht?

- Val publiek niet lastig met deze discussie!
- Het gaat dus om de samenhang!
- Focus op de verhalen

8

Het verhaal van een gebied

- Identiteit
- Beeld in regio
- Verhaal met componenten:
  - mooi
  - mysterie
  - bewoners
  - roddels
  - niet alles (altijd) toegankelijk
  - .....

9

Is cultuurhistorie een ‘geldboom’?

Nee, maar je kunt er wel aan verdienen

10

Cultuurhistorie als economische drager

- Terugverdieneffect rijksoverheid; x 1,5
- Rapport ‘Instandhouden loont’, Witteveen & Bos
- Rapport ‘Eigen Haard, Geld waard’, Triple-E
- Baten recreatiesector

11

Recreatie: economische betekenis (2010)

- Jaaromzet recreatiesector → € 29 miljard
  - cultuurhistorie → € 8 - 9 miljard
  - buitengebied → € 2,6 miljard
- Wandelaars + fietsers besteden € 880 miljoen
- +/- 200.000 fte in toerisme, recreatie, sport en horeca in buitengebied

12

Recreatie: voorbeeld omzet

- Hoge Kempen (6.000 ha): € 30 miljoen
- Weerribben-Wieden (10.000 ha): € 50 miljoen
- Hoge Veluwe (5.500 ha): € 34 miljoen

13

Recreatie: hart onder de riem voor overheid

- Belastingopbrengst Hoge Kempen:
€ 13 miljoen
- Belastingopbrengst Weerribben-Wieden:
€ 18 miljoen

Maar:

daar heeft de eigenaar/beheerder weinig aan

*Een kenmerkend profiel
is voorwaarde voor
(extra) inkomsten*

Aanbod organiseren

- Profileren als onderdeel van gebieds- of regioconcept
- Aanbod in *package deal* met andere aanbieders (horeca, natuurbeheerders, kano's, huifkarren, ...)

16

Fietstocht van een uur over de Veluwe:

17

Gezamenlijk organiseren

Meer dan de som der delen

18

Gezamenlijk organiseren breed

19

Nodig om economische waarde te verhogen:

- Profiel versterken
- Aanbod organiseren
- Kosten omlaag
- Inkomsten omhoog

20

Mogelijke geldstromen

- Recreatie/vrije tijd/cultuurbeleving
- Gezondheid / zorg
- Bodemproductie (hout, streekproducten)
- Dood
- Wonen
- Energie
- Waterwinning/berging
- Virtuele wereld

21

Duurzame ontwikkeling: Schouwenburg

22

Ongebruikelijke wegen inslaan

- Het is even wennen
- Het is onontkoombaar

23

Vernieuw het aanbod

24

De financieel/economische toekomst van bos en natuur

- Word (zoveel mogelijk) onafhankelijk van de overheid
- Versterk het profiel (binnen regioconcept)
- Lever een verhaal
- Organiseer aanbod samen met andere aanbieders
- Vernieuw je traditionele aanbod
- Maak gebruik van nieuwe kostendragers

... dan

25

Cultuurhistorie als economische drager?

... kan cultuurhistorie - samen met bos en natuur - een economische drager zijn.

www.nationaalgroenfonds.nl